

UKA 2016/15

19. september 2016

Sara Olsvig

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa.

(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Ingerlatsineq nalorninangitsoq, peqataatitsisoq tamanullu piumasaqaateqarfiusoq

Asasakka nunaqqatit, asasakka Inatsisartut, asasakka Naalakkersuisut

Tallimangormat iterpugut illoqarfik manna apisimasoq. Qularutigingilara ilaqtariippassuarni meeqqat ullaq taanna nuannaajallallutik ukiup issittarnera apummilu pinnguarsinnaanertik qilanaariummersimassagaat. Ukiarsarneq silaannarmi malunnarsisorlu Inatsisartut ammaanersiorpugut. Neriuppunga nunaqqatigiit aasaq atuarluarsimassagissi, meeqqat misigisassarsioqatigalugillu ilaqtutanik tikeraarteqarsimangikkussi tikeraagaqarluarsimallusi. Aasarpummi tassaasarpog nukinnik aallerfipput, inuusutissatsinnik katersiffipput inoqatitsinnillu naapitaqarfipput. Ukiup sinnerani tamakkua soorunami aamma pisarput, aasaanerani seqernup kialaartilluta kangerlunni uninngaartissinnaasarpaatigut. Qanilaarnissamut piffissaqarnerulaarfisarpaput. Inuit Ataqatigiit neriuppugut tamassi taama iliornissamut aasaq manna periarfissagissaarsimassasusi.

Qinigaaffik qiteqqutilerparput

Maannali ukiariartorpoq. Ukiut marluk matuma siorna ukiaanera Inatsisartunut qineqqusaarnermut atorparput. Qineqqusaartoqanngikkaangalli ukiaanerani maani inersuarmi suliassaqaartarpugut imaannaangitsunik. Aningaasanut inatsit, inuiaqatigiinni qanoq ingerlanissatsinnik aalajangiisuulluinnartoq naammassisussaavarput. Oqaloqatigiinnerit ingerlaleruttorput naapinnissatsinnulli suliassaqaqaagut. Inuit Ataqatigiit neriuppugut oqaloqatigiinnerit nangittumik ingerlalluarumaartut. Novembarimmi qiteqqunnissaa inatsisissallu naammassisussaannissaa aajunaralaannguaq, novembarilu naappat qinigaaffiup atukkatta qiteqqunna tikissavarput.

Qularinggilluinnarpara Naalakkersuisooqatigiit qinigaaffimmi matumani naammassisaqarluarsimanissaq ataatsimoortitsisimanissarlu aamma angorusussimassagaat. Inuit Ataqatigiit ukiaq manna aningaasanut inatsimmut Inatsisartunilu oqaluserisassanut allarpassuarnut, minnerunngitsumik immikkoortunut 32-nut ilaasortaaitatta saqqummiussaannut, neriuteqarluarpugut. Isumaqaarpugut Inatsisartut ukiaq manna periarfissagissaartugut ataatsimoorsinnaanermik takutitsissalluta. Inuiaqatigiit neriuteqarfigalutalu naatsorsuuteqarfigaatigut.

Ataatsimoorfigisassatsinnik suliaqarta

Naalakkersuisut upernaq Attassinissamut siuariartortitsinissamullu pilersaarut saqqummiuppaat. Inuit Ataqtigiinnit pilersaarut soqtiginnilluta atuarparput oqallisigineqarmallu erseqqissumik isummorsorfigalutigu. Pilersaarutip imarisaasa siunertarisaasalu piviusunngortinneqarnissaat tullinnguupput, politikikkullu eqqartugassaqaagut. Pilersaarummi isumaginninnikkut, akileraartarnikku, ineqarnermut, ilinniartitaanermut allatigullu aaqqiissusseqqinnissat tunngaviullunnarput, taakkuami aqqtigalugit inuiaqtigiinni aningaasaativut naligiinnerusumik agguataarnissaat suliassaraarput.

Pingaarteqarluinnartoq tassaavoq partiit akornatsinni ataatsimoorfigineqarsinnaasumik aaqqiissusseqqinnissaq politikikkut aalajangiiffigissallutigit. Aningaasaqarnerpummi ingerlalluaannassappat, inuiaqtigiinnilu atorfissaqartitsisunik isumaginninnissamut, meeqqatsinnik pitsaanerpaamik atugaqartitsinissamut utoqqartatsinnillu nuannersumik inuuneqartitsinissamut tunngavissaqarluassagutta, aaqqiissusseqqinnerit pinngitsoorneqarsinnaangillat. Ataatsimoorfigisinnaasatsinnik nassaangikkutta akisunerulersitsinissaat ilaat tassaavoq qinigaaffimmit qinigaaffimmut allanngorartumik siunnerfilersuineq. Naalakkersuisut taamaammat akisussaafferujussuarmik tigummiaraqpusi. Illuatungissi oqaloqatiginissaannut, illuatungissi tusarnaarsinnaanissaannut, isumallu assigiinngikkaluarpata naaperiaateqarsinnaanissamut.

Aaqqiissusseqqinnissanut ataatsimiititaliaagallartoq

Inuit Ataqtigiit tamatumani suleriaasissamik siunnersuutissaqarpugut. Ukiaq manna aallarnerfigalugu Aaqqiissusseqqinnissanut Ataatsimiititaliaagallartumik, partiit tamakkerlugit peqataaffigineqartumik, pilersitsinissaq siunnersuutigaarput. Ataatsimiititaliaagallartup pingaarnertut suliassarissavaa aaqqiissusseqqinnissanut ilisimasatigut tunngavissat katersornissaat, tamatumani nalunaarutit isumaliutissiissutillu naammattut pigereerpavut, tigussaasumik ilisimasat taakkunannga suut maannakkut atorneqarsinnaanersut katersussallugit, politikikkullu eqqartueqatigiinneq aallartissalugu akileraartarnikkut, ineqarnermut isumaginninnikkullu aaqqiissusseqqinnerit qanorpiaq iluseqarnissaannik piareersaassallutik Inatsisartunullu siunnersuusiusallutik.

Partiit akornanni kivitseqatigiinnikkut suliaq naammassilluarneqarsinnaasoq Inuit Ataqtigiit upperillunnarparput. Tamattami soqtigisaraarput aningaasaqarnitsinni ajalusoorluinnannginnissaq inuiaqtigiinnilu atukkatigut naligiinnerusumik atugaqalernissaq.

Kukkuluttornerit pinngitsoortitsigit

Naalakkersuisut maannamut aaqqiissusseqqinnerit annertooujussuarmik Nunatta aningaasaqarneranut sunniuteqartussaangitsut inunnilli amerlasuunik annertuumik eqquisut siulliuppaat. Siusinaarluni utoqqalinersiuteqarneq utoqqalinersiallu pillugit aaqqiissusseqqinnerit tamatumani pineqarput.

Inuit Ataqtigiit aaqqiissusseqqinnerit taakku suliarinerini kaammattuutigisimavarput kingunissai sukumiisumik qulaajaqqaarlugit eqqunneqassasut. Tupaallaatigaarput assersuutigalugu siusinaarluni utoqqalinersiat pillugu aaqqiissusseqqinnerup atuutilerneranit ullualunnguit qaangiutiinnartullu allanngortinnissaa eqqartorneqalermat.

Nangittumik kaammattuutigiinnarnagu piumasarissavarput aaqqissuusseqqinnisanut piareersarnerit sukumiinerusumik ingerlanneqartassammata kukkuluttornerillu pinngitsoortinneqartariaqarmata. Inuimmi pineqarput, ingammillu utoqqaat toqqissisimanartumik atugaqarnissaat pisariaqarpoq.

Nunarput tamaat isigalugu utoqqartatta ineqarnikkut atugarisaat aamma nalilersorneqartariaqarpoq. Sanaartorniakkanut annertuunut akissaqarnerartarutta aamma minnerpaamik inuiaqatigiinni utoqqartatta pitsaasumik najugassaqartinnissaat akissaqarfigisariaqarparput. Inissialionernut maannakkut ingerlasunut utoqqarnut naleqquttunik inissialioneq ilaatereertariaqarparput, siunissamimi inissiat amerlanerujussuit atorfissaqartittussaavagut inuiaqatigiillu peqqissut piussappata inuiaqatigiit iluminni toqqissisimalluinnartunik utoqqartaqarnissaminnut periarfissiissariaqarput.

Suariartornerup qasukkaamertissanngilaatigut

Aningaasaqarnerpummi kisitsisitigut ajunnginnerusumik inissisimalerana, 5 %-mik suariarsimalluni nuannarutissaraarput, qasukkaamertissanngilaatigulli. Suariartorneq attanneqassappat ilungersornerusariaqarpugut, kisitsisillu tunuanni inuit akornanni atukkat saattariaqarpavut.

Aningaasaqarnikkut ingerlalluarutta inuup kialluunniit nunatsinni najugallip malugisinnaassavaa. Aningaasanik agguataarinninnerup qanoq innera tamatumani takussutissaavoq. Ingerlalluarnitsinni kikkut iluanaarpat? Inuiaqatigiinni atukkatigut naligiinnerulerpugut?

Suliffissaaleqineq annikilliaruaarpoq, inuit suliffissaaleqisut qassiuneri qiviraanni. Tamannalu aamma nuannaarutigaaarput. Kisitsisilli taassuma appariartornerani inuusuttut suliffissaaleqisut ilanngullugit appariartortinngilai. Aamma inuusuttut ilinniaratillu suliffeqanngitsuusututut nalunaarsorsimannngitsut qassiunerinik takutitsinngilaq.

Kinguaat atugaannik suariartortitsissaagut

Inuit Ataqtiguit upernaq Naalakkersuisunut inuusuttut suliffissaaleqisutut ilinniartutulluunniit nalunaarsorsimannngitsut qassiunerinik apeqquterput suli akineqanngilaq. Ilisimasarpulli tassaavoq inuusuttorpasuaqartoq ajoraluartumik ingerlariaqqiffissaqaratik uninngasut. Suliffissaaleqisut peqatigalugit taakkua aamma iliuuseqarfigineqartariaqarput.

Paasilluarsinnaavarput utoqqartatta ilaat kinguaaminnut isumaalummata. Kinaagaluaruttami inuunermi angorusutarput pingaarnersaat ilaat tassaajuannarpoq kinguaarisat ingerlalluarnissaat takussallugu. Meeqqat inuusuttullu ingerlalluartut, angusaqarluartut, inuunermik peqqissumik ingerlataqartut.

Taamaammat meeqqat atuarfiat piffissami tulliuttumi immikkut sammineqarnissaa kissaatigaarput. Meeqqat atuarfianni atukkat, ilinniartitsisut atugaat meeqqallu atugaat, sukumiisumik iliuuseqarfigineqartariaqarput. Ilanngullugu tikkuarusupparput ilaqutariinni meeqqat atuarnerannut akisussaaqatigiinneq sammitikkusukkatsigu.

Angajoqqaat ikittuinnaat peqataatinneqassanngillat

Angajoqqaat atuartuutillit meeqqami atuarfiannut attuumassuteqarnerunissaat akulerunnerunissaallu pisariaqarpoq. Naalakkersuisut angajoqqaat siunnersuisoqatigiivinik pilersitsissallutik siunnersuuteqarput. Inuit Ataqtiguit apeqquserparput siunnersuisoqatigiinnik angajoqqaanit qineqqusaarfiusussaasumik

pilersitsineq angajoqqaanik ilaqtariinnillu meeqqami atuarneranut akuunerulernissamut ikorfartorneqarnissamut pisariaqartitsivissunut iluaqutaassanersoq. Isumaqarpugut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissaq nukinnik atuiffiginagu allatigut angajoqqaanik peqataanerulersitsinissamut nukiit atortariaqartut.

Angajoqqaat, nukissaqarasi misigimagussi saaffissaqassaasi, meeqqassi atuarnerat siunissami atugarisassaannut qitiuvoq. Kivitseqatigiilluta meeqqat amerlanerpaat ajunngitsumik ingerlanissaat suliarissavarput angajoqqaanillu peqatiserinninneq tamanut atuutissaaq, ikittuinnarnut iluaqutaatinngagu.

Neriuppugut tamatumani isumarput tusaajumaneqarumaartoq. Eqqartueqatigiinnissamut piareersimavugut qilanaarpugullu ilinniartitaanermut Naalakkersuisup ukiaanerani meeqqat atuarfiat pillugu immikkut sammisaqartitsinissaanut peqataanissatsinnut.

Assaat kialaartut aamma tassaassapput assaat nukittuut

Isumaginninnikkut sullissisut atugaat immikkut sammineqarnissaat Inuit Ataqatigiit aamma suliaraarput. Assaat kialaartut aamma tassaassapput assaat nukittuut. Ukiaanerani Inuit Ataqatigiit isumaginninnikkut meeqqerivinnilu sullissisut immikkut kivitsivigineqarnissaannut siunnersuutitta tigulluarneqarnissaat neriutigaarput. Meeqqammi atuartut inuusuttullu amerlanerit ingerlalluarnerulissappata siusissukkut ikorfartuilluta aallartittariaqarpugut minnerunngitsumillu isumaginnittoqarfanni sullissisut nukittorsartariaqarlutigit. Neriuppugut Naalakkersuisooqatigiinni isumaginninnikkut sullissisut suliassaasa qummut amerlanerpaaffilernissaannut peqataanissaminnut qanilliaartuaarsimassasut. Kommuneni isumaginninnikkut sullissisut atugaat, aamma suliassaqarnermikkut nammakkerneqarsimanerat, kingullertigut annertuumik tusagaqarfigaarput. Iliuseqartoqartariaqarnera isumaqatigiissutigisinnaagunarparput. Tigussaasunik iliuseqarta, aamma akisussagaluarpallunniit. Isumaginninnikkut ilinniartitaanikkullu suliassat ataqatigiipput, suliassaqarfiillu taakkua kinguneqartitsilluartumik aningaasaliiffigineqarpata iliuseqarfigineqarpatalu siunissamik inuiaqatigiinnut anersaakkut, aningaasaqarnikkut atukkatigullu iluaqutaassaaq.

Kommunet tamatumani pillarneqaannartarnissaat pitsaasutut isiginngilarput. Meeqqat atuarfiat isumaginninnikkullu suliassat ataatsimoorfiussapput, akерleriissutigineqassanngillat. Naalakkersuisunut kaammattuutigissavarput pillaaniarnerit qimallugit suleqatigiinnermik annertunerusumik aqqutissiuussissasut.

Kinguariaoqqittoqarani siuariartoqartariaqarpoq

Kommunet kattunnerini suliassat pingaernerit ilaat tassaapput suliassaqarfinnut akisussaaffiit kommunenut nuussornissaat. Pilersaarutit malinneqarsimanerpat? Maannamut takusinnaasavut malillugit kinguaattooqqasoqarpoq erseqqissumillu oqaatigerusupparput kommunet namminersornerunissaat suli anguniagaasariaqarmat. Tassunga atatillugu kommunet ilaat avinneqarnissaanik eqqartuineq inituvallaarnarsorigatsigu oqaatigissavara. Isumaqarpugummi nukiit innuttaasunik sullissinermit pitsaaneruserumik atorneqarsimasinnaanerugaluartut. Maluginiarparput Qaasuitsup Kommuneata avinneqarnissaanut inatsisiliorneq aallartissimasoq aviisitigut saqqummermat erseqqissumilli oqaatigissavara Inatsisartuni inatsisissatut siunnersuummik suli takusaqannginnatta ukiaq mannalu oqaaluserissassatsinniittoqanngimmat. Inatsisissatut siunnersuummik takkuttoqassappat Inuit Ataqatigiit isummersoqataanissatsinnut soorunami piareersimavugut. Paaserusutattali ilaat tassaassaaq

avitsisoqassappat innuttaasunut aningaasaqarnikkut kingunissai suussanersut, qanorpiaq akeqassanersoq kikkullu akiliisussaassanersut.

Kommunet ingerlanneqarnerannut suut naatsorsuutigissavagut?

Innuttaasunit suna naatsorsuutigineqarpa qanorlu neriuuteqartoqarpa? Tamanna aamma paasiniartariaqarparput. Avitsinermi akikitsuinnaasussaannngilaq kommunemilu ingerlariaqqinnissamut piffissanngoruttortoq kinguariaqqittoqassappat innuttaasut eqqugaasussaapput.

Kommunet qanoq angitigineri innuttaqqortutiginerilu kommunep suliassaqaqarfinnik qanoq kivitsisinnaatiginerinut ataqatigiilluinnarpoq. Inuiaqatigiittut politikikkullu isummertariaqarpugut aaqqissusseqqittoqassappat suut tunngavigineqarniarnersut, taamaammat ukiaq manna Inuit Ataqtigiiit taama eqqartuinissamut siunertalimmik siunnersuuteqarpugut. Inatsisartuni kommunerujussuangortitsinermi killiffimik pilersaarutaasut malillugit suli nalilersuititsisoqanngilaq naak kommunet kattunnerisa kingorna nalunaarutit nalilersuinermi tunngavigineqarsinnaasut naammassereerluartut. Neriuppugut partiit allat Naalakkersuisullu ammasumik isertuaatsumillu eqqartuinissamut piareersimajumaartut.

Taamatuttaaq pisariaqarnasoraarput kommuneni politikikkut akisussaanerpaat, borgmesterit, inuiaqatigiinnit qanoq naatsorsuuteqarfigineqarneri eqqartoqqitassaasoq. Borgmesterit Naalakkersuisut akissarsiaattut annertutigisumik akissarsiaqalernerisa kingorna kommunellu kattunerisigut akisussaaffiisa annertusinerisa kingorna borgmesteritut suliassaminnik tamakkiisumik aallutaqarnissaannik piunasaqarnissaq qaqipparput.

Isumaqaqarpugut tamanna kommunet kattunnerisa suliassaqaqarfinnillu akisussaaffinnillu amerlanernik tigusisussaannngorneri ilutigalugit pissusissamisoorpoq. Innuttaasut sullinneqarnerminnut piunasaqarsinnaapput. Inuiaqatigiittut qinikkatsinnut piunasaqarsinnaavugut. Siunnersuutitsinni inuit ataasiakkaat pineqanngimmata naqissusissavara, tusagassiuutigullu qisuariaatit tupigusuutigisimallugit isertuutissanngilara. Pineqartut tassaapput innuttaasut, innuttaasut sullinneqarneri, innuttaasut borgmesteriminnit tamakkiisumik sullinneqarnissaminnut sumiluunniillu kommuneminni najugaqarunik orninneqartarnissaminnut pisariaqartitsinerat. Pineqartoq tassaavoq ataatsimoorluta sukut kommunetta ingerlanneqarnerannik nukittorsaanissamut aqutissiuussisinnissatinnut eqqartueqatigiinnissarput.

Innuttaasut pineqarput

Kommunenut qinikkatut sullissinerup qanoq ittuunissaannik eqqartuinissatsinnut piareersimasariaqarpugut, suliassammi annertusereerlutillu suli annertuseqqittussaapput. Tamanna eqqumiigisassaannngilaq aamma inuttut malersorneqartutut tigusassaannngilaq. Akerliatigut akusissaassusilimmik iliussagaanni peqataaffigisassaavoq.

Innuttaasut, qinikkat, borgmesterit inatsisartullu immitsinnut qanoq naatsorsuuteqarniarnitsinnut piunasaqarniarnitsinnillu akornatsinni oqallinissamut ammaavugut, pisariaqarpat.

Kommunenimi sullissineq sanngiillisisimasoq takusinnaavarput. Najukkani oqartussaaqataaneq iliuseqarfigineqarpoq, aaqqitassaammat. Inunnilli sullissineq aamma aaqqitassaavoq.

Aaqqiisoqarnissaanut siuttuuneq akisussaaffimillu annernarsinnaagaluarpalluunniit tigusinissaq apequtaasorujussuussaaq.

Kommunenut qinersinissami upernaamut pisussami tamanna qitiusariaqarpoq.

--

Inuit ataatsimoorfigitigit

Inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermi Nunatta aningaasarsiornera pingaarnertut pineqartarpoq. Ilanngulluguli pineqartariaqartoq tassaavoq inuttut atukkat, inuiqatigiinni ilaqutariit atugaat, ilinniartitaaneq, pikkorissarneq nukinnillu inuiaqatigiittut pigisatsinnik qanoq ilinikkut atorluaanerpaasinnaanersugut.

Inunnik sullissineq inuussutissarsiorerlu ataqatigiipput. Atuartitaaneq inuussutissarsiorerlu aamma ataqatigiipput.

Ukiaanerani Inatsisartunut siunnersuutitta ilaanniipput inuit piginnaasaannik inuiaqatigiittut atorluaanerunissarput. Suliffissaaleqisut akornanni kisitsisitigit takusinnaavarput 90 %-it missaanniittut ilinnigaqarsimangitsuusut. Tamanna aporfissatut isiginnaarnagu inuit pineqartut piginnaasaat allat qanoq atorluarneqarsinnaanersut isummerfigisariaqarparput. Neriuppugut partiit sulisitsisullu sulisartullu kattuffiisa siunnersuutigisarput tigulluarumaaraat. Nukiimmi nunatsinneereersut atorluartariaqarpavut, ilinniartitaanikkut siuarsaaneq annikillinngikkaluarlugu.

Inuit naleqartinnerannut tamanna aamma tunngavoq. Inuk kinaluunniit qanorluunniillu tunuliaqutaqarpat inuiaqatigiinnut tunniussassaqartoq upperilluinnarparput. Inuit ataatsimoorfigitigit. Inuit qitiutitsigit.

Aalisarnermi nunami sulisartut immikkut sammissavagut

Aalisarneq pingaarnertut aningaasarsiutigalutigu suli Nunatsinnik ingerlatsivugut. Imartattami annertussasaa qiviaannarlugu tamanna pissusissamisoorpoq. Aalisarnermili aalisartut ataasiakkaat minnerunngitsumillu nunami sulisartut atugaat aamma qitiutitassaapput. Aalisakkerineq imaannangitsuuvoq. Aalisakkeriviit amerlasuut pulaaqattaareerlugit sulisoqarnikkut aaqqitassat tikingitsoorsinnaanngilakka. Inuiaqatigiittut sulisoqarnikkut isiginnittaaserput iliuuseqarfigisariaqarpoq. Aningaasarsiornikkut tunngavigisarput inuussutissarsiut kivitseqataaffigalugu sulisuuneq nersugassaavoq. Aalisakkerivinnilu sulisartuusut periarfissagissaarnerutinnissaannut ukiaq manna aamma siunnersuuteqarpugut, ilinniartinnik naleqquttunik, kalaallisut oqaaseqarluni naammassineqarsinnaasunik annertusaanikkut. Taama ilinikkut aalisakkanik nalitunerulersitsinissaq avammut tunisaqarnitsinnut aningaasarsiornikkut siuarsaanissatsinnut aamma tunngaviususaaq pineqarpoq. Inuit sulisartuusut suliaat naammassisinnaasaallu tamatumani qitiulluinnarput.

Neriuppugut partiit siunnersuutitsinnut peqataalluarumaartut. Inuttummi naleqartinneqarnermut tunngavoq.

Piujuaannartitsinermik tunngaveqarluni aalisarneq aningaasarsiorfiunerpaajussaaq

Aalisarnejq nunatsinni ingerlanneqartoq piujuaannartitsineq tunngavigalugu ingerlanneqartariaqarpoq. Tamanna isertuaatsumik oqaatigineqarsinnaasariaqarpoq, aamma Naalakkersuisiut siulittaasuannit Aalisarnermullu Naalakkersuisumit.

Pisassiissutit qanorpiaq annertutigisinaaneri biologillu aalisartullu ilisimasaannik atuinermi ataqtigiiisaarinermilu inissisimanerit assortuussigiuartakkavut taama inissimaneri eqqumiigisassaangilaq. Aqutissamilli ataatsimoorfigineqarsinnaasumik nassaartariaqarpugut.

Annertuumik ineriartortitsinissatsinnut aqutissiuussissagutta imartatta annertunerusumik misissorneqarnissaat pisariaqarpoq nuannaarutigaaarpullu tamanna partiit akornanni ataatsimoorfigisaratsigu. Ukiuni tulliuuttuni aningaasarsiornitsinnik isumannaarilluta siuarsaaqqitta. Nukiit ataatsimoorfigisinnaasatsinnut atortigit.

Ingerlatsineq nalorninanngitsoq

Piujuaannartitsinermi tunngavigalugu ingerlatsinersugut apeqquserneqatallappat aningaasarsiornitsinnut annertuumik ajoqusiinnaavoq. Taamaamat erseqqissumik siunertarisarput oqaatigineqartassaaq. Nunatta aningaasarsiorninna pineqanngilaq, ilaqutariippasuit aalisarnermit inuussutissaqartut pineqarput kinguaassavullu pineqarlutik.

Ingerlatsineq nalorninartorsiortitsinngitsoq tamatumani aamma pineqarpoq. Avaleraasartoorniarnermi maanna ukiut arlallit tullerit pitsaernerpaamik ingerlatsisoqanngilaq, nunatta karsianut isertitassanik annaassaqaataasumik. Tamanna naammaginangilaq.

Avaleraasartoorniarnerep siunissami qularnaatsumik aaqqiivigineqarnissaa pisariaqarpoq. Nalilersorneqartariaqarpoq aalisakkat nutaamik iluaqutiginiarneqalerneranni ikaarsaariarnerit qanoq ittut tulluarnepaajunersut. Pisassanik agguariaatsit "immeraanertut" isikkullit aqutissaappat pitsaernerpaat? Imaluunniit aalisakkat tamakkiisumik nunatsinnut inuiaqtigiinnullu iluaqusiinerpaanissaat siunertaralugu, qanoq pisassiisoqartassanersoq nutaamik isummerfigineqartariaqannginnerpa? Aalisarnermut Naalakkersuisumut qanittumi ivertinneqartumut annertuumik naatsorsuuteqarluta oqaatigissavara. Naatsorsuutigaarput aalisarnermut inatsisip nutarterneqarneranut ammasumik peqataatitsisumillu ingerlatsissasutit, naatsorsuutigaarpullu nalorninanngitsumik inuussutissarsiut aningaasarsiorfiginerpaasarput ingerlatissagit.

Piniarneq siuarsaaqqitsigu

Aamma naatsorsuutigaarput piniarneq inuussutissarsiutitut qanoq naatsorsuuteqarfigissanerippat erseqqissumik aqutissamik tikkuussissasutit. Tikkuusseqatigissavatsigit oqarluta piniarneq nangittumik inuussutissarsiutitut pigaarutilittut inissisimanissaa suliarissagippat. Tamatumani assersuutigalugu ammerivik Great Greenland soqutiginarumik maannakkut allannguinerat malinaaffigaarput naatsorsuutigaarpullu tamanna piniartunik qanimut peqataatitsilluni suliarineqartoq. Puisit amiinik avammut suli tunisaqarsinnaanerput upperilluinnarparput suliasartaatali qanoq annertutiginera puigussanngilarput. Piujuaannartitsineq tunngavigalugu piniarsimaneq ammillu suliarilluarsimanagerat tunngavigalugit nunani allani pisisartut piumasaqartuupput.

Piniarneq ingammik nunaqarfinni inuussutissarsiutitut tunngavigineqarpoq. Imminut pilersornikkut inerisaanikkut sulii ineriartorteqqissavarput. Ammasumik inuiaqatigiittut piniarneq kivitseqatigiiffigitu.

Nunatta pissarititaanik atorluaaneq, kultuurikkut ataatsimoorfipput

Paarilluartigu kinguaatsinnullu ingerlateqqitsigu. Kultuurikkut eriajisatsinnut piniarneq ilaavoq tamattaallutalu akisussaaffigaarput ineriartortitseqataaaffigissallugu. Tamanna inuussutissarsiutigalugu piniartunik atukkagaqarluartitsinikkut naammassissavarput.

Ilanngullugu inuussutissarsiutigiginagu piniartut, sunngiffimmini uminnanniartartut tuttunniartartullu, ilaqutariittut siviuserusumik aavartartut eqalunniartartullu, ukiukkut meeqqaminnik aqissimik perngartitsillutik ileqqoritsinnik ingerlatitseqqittut nuannaarutigalugit taarusuppakka. Kultuurikkummi pisuussutitsinnut tamakkua ilaapput. . Aasaanerani kuannernik katersisut ukiarsaanerani nuniattut takullugit nuannaajummernartaqaaq. Meeqqavut peqatigalutigit ingerlateqqitsigu. Inuiaqatigiittut kinaassutsitsinnut kultuuritsinnullu ataatsimoorussatsinnut piniarneq aalisarnerlu nunattalu pissarititaanik atorluaaneq ilaapput ilisimasallu tassunga attuumassutillit tassaapput eriajisassat tigussaannigitsutut taaneqartartut, aamma illersugassarisavut. Kikkunnit tamanit ingerlanneqarsinnaanissaat pisariaqarpoq kikkullu tamanit pinngortitap pissarititaasalu paarilluarneqarnissaat pingaaruteqarluni.

Nunatsinni sumiikaluarutta qaquguluunniit kuummut puinnarluta imersinnaajuartariaqarpugut.

Inuiaqatigiittut ataatsimoorfeqarlutalu assigiinngissuteqarpugut

Nunap immikoortuini suut assigiinngissutiginerivut annertunerusumik eqqartorsinnaavagut atorluarlutigillu. Nunatta kangia tungaa, Tunu, immikkut kultuurikkut inissimavoq. Aamma Avanersuaq taamaappoq. Assigiinngissutsivut taakkua atorluassavagut. Kitaani nunaqarfiit illoqarfiillu akornanni aamma assigiinngissuteqaqaagut. Avannaa qimmeqarfiuvoq sikusartuullunilu, kujataa nunaleriffiuvoq uumasuteqarfiullunilu. Inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermi assigiinngissutsit taakkua atorluassavagut. Takornariaqartitsineq annertuumik siuarsaaffigineqarniarpoq. Tamatumani mittarfiit tallisnneqarnissaat sanaartorneqarnissaallu annertuumik eqqartorneqartarpoq taakkuali kisiisa aqqutigalugit suliaasaq naammassineqarsinnaanngilaq.

Inuiaqatigiinni sumiiffinni ataasiakkaani nunap immikkoortukkaartumillu qanoq ineriartortitserusuttoqarnera tunngavigalugu ingerlatsisariaqarpugut, assersuutigalugu takornariaqarnikkut iluatsittumik nunatsinneersunillu ingerlanneqartumik siuarsaassagutta ineriartortitserusussuseqarneq nunaqarfinni illoqarfinnilu ataasiakkaanit aallaaveqarnissaa pisariaqarpoq.

Takornariaqartitsinermit siursaanermit innutaasut peqataatinneqarnerunissaat pisariaqarpoq. Island qiviarutsigu takornariaqarneq siuariartorujussuarpoq sulisussatigullu amigaaqartoqarluni. Tamanna Nunatsinni pinngitsuussagutsigu naqqanit aallartilluta peqataatitsinikkut ineriartortisariaqarpugut.

Inuit Ataqatigiit upperilluinnarparput nunaqarfinni illoqarfinnilu ineriartortitseqataarusussuseqarneq annertussasoq. Peqataatitsinikkut kaammattueqatigiinnikkullu iluatsittumik siursasa.

Tasiilami Ilinniarnertuunngorniarfik

Nunatsinni innuttaasunik peqataatsitsinikkut siuarsaaneq ingerlatissavarput. Sumiiffinni nunallu immikoortuini tigussaasunik angusaqarsinnaanissaq innuttaasullu ingammillu inuusuttut takorluugaqarsinnaanissaat suliarissavarput. Aasaq Qaqortumi Campus Kujalleq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami angalalluta pulaarparput. Takuarput ilinniarfiup allisarneqarnissaa qanoq pisariaqartigisimanersoq qanorlu ilinniarfik taanna Kujataani ataatsimoorfigineqartiginersoq. Minnerunngitsumik Kujataani inuusuttut ornitassaqarlutik siunnerfeqarnissaminnullu takorluugaqarsinnaanerannut iluaqutaavoq.

Tasiilami ilinniarnertuunngorniarfimmik ilinniarfimmilluunniit meeqqat atuarfiannit ingerlaqqiffissamik allamik ammaasoqarnissaa siunnerfigineqartariaqartoq isumaqarpugut. Apeqquusiisoqarsinnaavoq sulisussanik ilinniartitsisussanillu naammattunik tunngavissaqassanersugut taama iliornissamut, killormuuanilli Inuit Ataqtigiti oqarusuppugut ilinniarfimmik pilersitsinikkut ornigarneqarnissaa piomassuseqarfigalugulu ineriartortitseqataaffigineqarnissaa pinngussasoq upperilluinnaratsigu. Tasiilaq Nunatsinni illoqarfinni alliertortut ilagaat. Ilinnarfimmik nutaamik pilersitsigaanni suliffinnik pilersitsissaaq, ilinniartitaanikkullu qaffassaataassaaq. Inuusuttut suffeqanngittut amerliartortut ingerlariaqqiffissaqalissapput.

Ilinnarfimmik ingerlariaqqiffissamik pilersitsisoqarpat tamakkiisumik alloriarneq annertusussaavoq. Ilanngullugu inuusuttortatsinnut kitaamiuusunut Tasiilami Nunatta kangia tungaani inuunermik kultuuritsinnillu ilinniarfigisinnaasaminnik ornitassaqalissapput. Periarfissatsialaavoq nunatsinnit kultuurikkut ilisarismaqatigiinnitsinnik siuarsaanissamut minnerunngitsumillu Tunumik siuarsaanisamut.

Savat naammattut

Kujataani savaateqarneq nunalerinerlu nalorninaatsumik ingerlanneqarnissaat pillugu anguniagassanik tigussaasunik isumaqatigiissuteqartariaqarpugut. Savat Neqi A/S-mut tunineqartartut ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarnikkut ingerlluarnissaanut naammattariaqarput savaateqartullu ataasiakkaat ingerlalluarnissaannut naammattariaqarlutik. Savat amerlassusaasa aalajangersimasumik anguniagaqarfiginerisa saniatigut naatitsinikkut tigussaasunik immitsinnut anguniagassitta. Naatitanik sorlernik tamakkiisumik imminut pilersorsinnaanerput aalajangersartigu anguniarlugulu. Periarfissaqaqaagut, kujataaniinnaanngitsoq nunarpulli tamakkerlugu naatitsivinnik nunalernikullu periarfissat ujarforfigitigit. Naatitsiveqarnikkut qeqqussanillu misileraallutik sapiissuseqarlutik aallartitsisimasut nersualaarusuppakka qanorlu ingerlanissaasa malinnaaffiginissaat pissanganarlunilu isumalluarnarpoq.

Qeqertarsuup tunuani periarfissagissaarpugut naatitsinikkut aamma misileraanerunissamut soorlu aamma Kangerlussuaq naatitsiveqarnissamut piukkunnarsinnaasutut takorloorneqarsinnaasoq.

Tunuarsimaarata misileraarusuttut tapersersortigit.

Nukissiuutit ataavartut nutaat sapiissuseqarfigitigit

Piomassusermi inuiaqatigiinni pivoq. Tapersersoqatigiinneq kaammattueqatigiinnerlu aqqtigalutigit ataatsimoorluta siuarsaassaagut.

Inuussutissarsiornikkut siuarsaanermi nukissiuuteqarneq tunngaviulluinnarpoq. Nuannaarutigarpur Naalakkersuisut nukissiuutinik ataavartunik ineriartortitsiniarnerput nangikkumammassuk. Ukiaanerani siunnersuutitta ilagaat erngup nukinganik nukissiuuteqarnikkut siusarsaaqqinnermi nukissiuutit ataavartut allat ilanngullugit atugaanissaannik qulaajaanissaq. Tamatumani Aasiaat Qasigiannguillu eqqaanni erngup nukinganik nukissiuuteqalernissamut atatillugu paaserusupparput seqerngup anorillu pinngortitalluunniit aallatigut nukingi ilanngullugit atorluarneqarsinnaassanersut. Igalikumi nukissiuutinik katiterilluni misileraaneq isumalluarfigarpur nuannaarutigarpullu pimoorunneqarnerulerlunilusoq suliaasaqarfik taanna aallunneqarmat.

Aatsitassarsiornikkut siuarsaanermi nukissiuutit nutaat ataavartullu atorneqarsinnaanissaat piumasqaataasariaqarpoq. Kikkunntut tamanut minnerunngitsumillu avatangiisinut iluaqutaassaaq.

Naatsorsuuteqarfigineqarpugut naatsorsuuteqarlutalu

Anguniagaqarnitsinni peqataatitsineq annertusassavarput. Naalakkersuinikkut ingerlatsinermi qinersisarnerit kisiisa peqataatitsiffiginagit innuttaasut soqutigisaqaqatigiillu sutigut tamatigut qanimut suleqatigalugit ingerlatsiuassaagut. Taamami ilinikkut siuarsaaneq iluatsittoq peqataaffigineqartorlu angussavarput.

Innuttaasunut neriuteqarneq naatsorsuuteqarnerlu takutissavarput, soorlu aamma innuttaasut qinikkanut neriuteqarlutillu naatsorsuuteqartut nalunngikkippur.

Demokratii nukittoq tassaavoq demokratii peqataatitsisoq, tamaniillu pigineqartoq paarineqartorlu.

Tunuarsimaarfigissanngilarput tullerput qiviassallutigu qanorlu naatsorsuuteqarfiginerlutigu oqarfigissallutigu. Kivitseqatigiinnermi tamanna tunngaviuvoq.

Nunatta maannamut misillitagaasa takutippaat suleqatigiinnikkut anguniagaqarnikkullu qanoq angusaqartigisinaanersugut. Avammur kiinnernermi tamanna takussaasarpoq, soorlu Arctic Winter Games-ertoqarnerani. Iulumullu aamma suliaqarnitsinni ataatsimoorsinnaaneq taanna nassaarissavarput. Nunap immikkoortuini ineriartortitsinermi nunatsinni assigiinngisitaarnitsinnur alapernaassuseq alakkaamasaqarnerlu aamma atortigit. Nunarpummi isorartooq inunnik najugaqarfiusoq ineriartortitsiffiusorlu tamattaalluta akisussaaqatigiiffigarpur.

Naggataatigut taalliortunik issuaaneq nuannarineqartarmat taalliortunik inuusuttunik qanittumi saqqummersitsisimasunik issuaqassaanga. Peand-El aamma Uyarak nuusiaminni rap atorlugu inuiaqatigiinnit ingammillu politikikkur ingerlatsinitsinnur ammasumik toqqaannartumillu isummersorput. Politikerinur tamanur kaammattuutigissavara nuusiaat "Kunngiitsuuffik" tusarnaassagissi. Taalliaannit eqqortittassaasi, uanga tusarnaarlugu eqqortittaqaataaqaanga, taalliaannili aamma tusarnaassavasi inuusuttur ilaat politikikkur ingerlatsinitsinni suur isigisarneraat suullu apeqquserarneraat. Issuarniagara tassaavoq taallaq, imaluunniit rap-eq "Kunngiitsuuffik", imalu rap-erput, issuaaneq aallartippoq: "Nunatsinni ajornartorsiur annerpaaq tassaavoq kalaaleq. Tassaavoq kalaaleq"... issuaaneq naavoq.

Oqaatsit ima paasisassaagunarpur immitsinnur uagur kalaallit qiviartariaqartugur. Taalliorneq eqqumiitsuliorneruvoq, eqqumiitsuliornerlu inuiaqatigiinnur sutigut tamatigut sunniuteqarsinnaasuuvoq inissaqartilluagassarput. Nuannaarutigaara eqqumiitsuliorortaqaratta qunusuillutik

kiffaangissuseqarlutillu inuiaqatigiinni pissutsinik qaqitsillutillu apeqquisiinnaasunik. Eqqumiitsuliorneq inuiannut nukiuvoq atorluagassaq.

Peand-El-kkut taalliaannut akissutitut politikerinut, inuusuttunut, innuttaasunullu tamanut oqarusuppunga ima; Nunatsinni ajornartorsiutinik aqqiisinnaasutuaq tassaavoq kalaaleq. Tassaavoq kalaaleq".

Tassa uagut.

Naalackersuisut ammaanersiornermi oqalugiaataa taama oqaaseqarluta tusaatissatut tiguarput.

Suleqatigiinnissamut isummersoqatigiinnissamullu qilanaarpugut.

Qujanaq tusarnaarassi